Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Hornemann, Jens Wilken

Titel: BREV TIL: Mynster, Jakob Peter FRA: Hornemann, Jens Wilken (1799-06-19)

Citation: Hornemann, Jens Wilken: ”BREV TIL: Mynster, Jakob Peter FRA: Hornemann, Jens Wilken (1799-06-19)”, i *Af efterladte Breve til J. P. Mynster*, Ggldendalske Boghandling, s. 3. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-002236589-000-shoot-L0022365890000002.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Af efterladte Breve til J. P. Mynster

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Læs Public Domain-erklæringen

Hornemann, Jens Wilken, *Af efterladte Breve til J. P. Mynster,*

1799.
Fra J. W Hornemann.
Bagneres de Bigorre, 19. Junii 1799.

— — *) Pludselig faldt Dækket, og nu stod for mig de kolossalske, stolte, majestætiske, sneedækte, i Skyggen blaae og i Lyset skinnende Pyrenæer — Det er at sige: Jeg lukte Gadedøren op, som findes paa Vertshuset i Tarbes, og saae det, som Skyerne hidtil havde skiult. Sandt er det imidlertid, at om Du end nok saa meget øver din Phantasie paa Epitheter til „den skiønneste Jomfrue", om Du end destillerer en Extract af Shakespeare og Jean Paul, vil Du dog ikke finde Ideer til at fatte eller Ord til at udtrykke det, jeg saae. — Jeg iilte derfra til Posthuset og fandt — hvad kan tænkes mere passende? — et Brev fra Dig om „synlige og usynlige Gudinder", og et fra Ulrike — om Engler (hun fortalte deri, at Engel Smith er bleven gift). — Efter at Brevene vare giennemlæste og giennemtænkte, og Biergene giennemseete og maalte og beundrede, gik jeg med et Adresse-Brev i Haanden hen til Forfatteren af Relation des Pyrenées, det eeneste tænkelige tertium comparationis til Breve og Bierge, til den s. 4i Politiken ligesaa bekiendte som i Naturhistorien store, til endelig den ligesaa ærlige som vittige, ligesaa raske som veltalende Professor Ramond. Naar Du læser det, han har skrevet, og det, han vil skrive, naar Du faaer lidt Kiendskab til mine mæandriske Rehser under hans Anførsel, vil Du sande mine Ord; men at han er tillige af vore Folk, ligesaa lystig en Person som om han sad ved et Gilde ligefor St. Anne- Plads, viiste han samme Middag ved at fortætte adskillige Historier. — Vi fulgte med ham til Bagneres, og siden have vi næsten daglig nydt hans Selskab.

1*

Ovidius siger, og Baggesen efter ham, at det vilde være den største Forvovenhed at prøve paa at skildre hans Piges mindste Fingerspidse: det er det samme med Pyrenæerne. Derfor vil jeg ligesaa lidet tale om den Høy, hvorfra et Capucinerkloster kikker ned over Bagneres, som om Pic du midi, der kikker ned paa alle andre Bierge. Den som troer, at han kan løbe omkring paa disse Klipper som paa Har$$*, tager mærkelig Feyl; først naar man er faldet en halv Snees Gange en 15—16 Alen, naar man har stødt sig saaledes, at heele Peripherien indklædes i een Callositet, da kan man begynde at gaae. Jeg begynder nu at naae denne Færdighed, men jeg er og saa forstødt, at jeg, som Gartneren i „Figaros Bryllup" siger, hverken kan røre Haand eller Fod paa mine Fingre.

Egnene her ere paa nogle Steder skrækkelige, og paa andre elskelig-skiønne; kun altfor ofte sympathisere de med Tanken om „usynlige Gudinder" — og da beklager jeg, ikke allene at hiine ere usynlige, men og at ingen af mit Selskab har Tact for slige Følelser!

Er Ole *) ikke endnu kommet tilbage? — Jeg længes meget efter Tidender fra ham.

BaregeS, 8. Iulii.

Hvad jeg forleden Dag sagde i Spøg, kan jeg nu sige i Alvor, thi jeg er virkelig faldet over 20 Alen ned. Jeg gjorde s. 5nemlig forleden Dag tilligemed Hoffmann en Excursion til den bekiendte lac d'oo, som er saa skiøn som om en smagfuld Fee havde dannet den i et Kierligheds Øheblik, og saa skrækkelig indgierdet, som om Loke havde fængslet denne Nymphe. Fra Klippens høyeste Side styrter en liden Flod sig ned fra en Høyde af 800 Fod, men dette Sted er saa bradt, saa glat og saa vandigt, at man ikke vel kan komme til Cascaden uden at dykkes af Vand, brække Halsen paa Klippen og drukne i Søen. Fra denne Side, fortalte Guiden, var ingen endnu kommet til Cascaden; min Beslutning var altsaa snart tagen; jeg kravlede og listede mig saa længe hen imellem Græs og smaae Klippe-Protuberantser, indtil jeg troede at have vundet Seyer; men nu mødte mig en mindre Cascade, som jeg ikke før havde seet, og som jeg frygtede for havde Kraft nok til at styrte mig ned med sig, om jeg endog havde Mod til at give min Tørhed til Priis; jeg maatte altsaa krybe oven over denne Cascade. Men dette var det besværligste Krhberie, man kan tænke sig. Uden Crampons (Jissporer), uden Springstok maatte jeg blot ved Hielp af een og anden Sprække i Klippen og nogle faae Greene af den svage Rododendron hæve mig næsten perpendiculær over 20 Alen. Jeg havde naaet Maalet, stod paa en lille Klippe-Udvæxt for at udhvile mig — da pludselig denne løsnedcs, og jeg med en ubegribelig Hurtighed faldt ned mod den meget dybe Søe. Hvor snart dette end gik, giorde jeg dog adskillige Reflexioner: 1) at jeg ved bestandig at gribe efter Græsset og udbrede Arme og Been maatte lidt efter lidt standse Farten, og 2) at jeg maaskee vilde blive liggende paa et lille planum inclinatum, som var tæt ved Bredderne af Søen. Dette skedte og virkelig, og i et Secund giorde jeg den samme Vey tilbage, som havde kostet mig mere end et Qvarteer hen. Min første Følelse var at blive vreed; den anden, at jeg maatte begynde forfra, saa meget desmere som mine Planter laae der, hvor Klippestykket havde narret mig. Jeg naaede det, krøb endnu engang saa høyt, og troede mig nu paa det Sted, hvor jeg kunde sætte over Cascaden — s. 6men her var Klippen saa bradt som en KirkeMuur. Der var nu intet tilbage uben at krybe ned og forsøge paa at trodse det lille Vandfald; jeg havde og virkelig udført dette Forsæt, dersom ikke Hoffmanns Bønner og Guidens Reflexioner, at dersom jeg brækkede Halsen, kom han til at døe af Sult, og endelig den lange Tiid, det havde medtaget (og vi skulde endnu til 2 Søer, som vare et Par 100 Toiser høhere) havde holdt mig tilbage. — Jeg troer, at der er meget faae Mennesker, som ere saa uheldige og tillige saa heldige som jeg. Naar jeg betænker, at jeg adskillige Gange er faldet ned af temmelig høhe Træer, og bl. a. een Gang lige over et spids Plankeværk, at jeg een Gang er kuldseilet, at en anden Gang kun et langt Spring

reddede mig for en brændende Muur, at jeg en tredie Gang blev kastet baglænds ned af et høyt Steengierde, at jeg en fierde Gang beholdt mine fem Fingre, da jeg klattrede op paa et høyt Stillads, at jeg har været nær ved at forgaae med Jisbaaden, og at jeg endelig er styrtet adskillige Gange med Heste og een Gang med en Kameel, uden at dette har kostet mig mere end nogle Negle, Veste og Buxer, maae jeg troe, at een eller anden Engel holder mig i sin Favn, naar een eller anden Diævel søger at styrte mig.

Kort førend dette skedte, giorde jeg en Tour til Spanien igiennem Port de Venasqve (Port kaldes enhver Passage fra en Dal til en anden). Veyen var meget besværlig, vi maatte gage i en meget tyk Taage og en afskyelig Kulde over en Fierdingvey i Snee. Just som vi var paa Toppen af Biergene, som adskiller begge Rigerne, adskiltes Skyerne, og nu kom Verden frem af det forunderligste Chaos. For os laae det græsselige Bierg Maladetta med sine Glacier, bag os, rundt om os intet uden Snee og Jis og Klippetoppe, og under vore Fødder brusende Strømme. Efter adskillige Timers Nedgang naaede vi en ussel Muulæsel-Hytte, hvor vi maatte blive om Natten. I et Selskab, som bestod af Contrabandiers, Steengied-Jægere, Muulæseldrivere og Deserteurer lagde vi os s. 7der paa de blotte Steene (thi de havde ikke engang Straae) omkring en stor Ild. Selskabet var desuden af det Slags, at vores Ledsager spurgte Konen paa Ære og Samvittighed, om de ikke slog os ihiel. Det var en forunderlig Nat; det forekom mig, at det gik mig som den rige Mand, at, medens jeg, som havde nydt Livets Gode paa mine foregaaende Reyser, nu neppe havde en Draabe at væde min Tunge, blev andre af Englene baaret i Abrahams Skiød. — Vi kom om Morgenen derpaa til Venasque, en ussel, men dog riig Bye, saae en stor Procession (det var just den hellige Martials Fest), en Dands med Castagnetter af Bønderne, hørte en Munk præke og en Biskop sige: Deus vobiseum, og kom næste Dag atter til den franske Grændse. Vi kom endnu om Aftenen til Bagneres. Nu er jeg i Bareges, et Sted, som er omringet af vilde, tørre Klipper, Sneeskred, Skhebrud, Torden etc., og som kun beboes om Sommeren. Om 14 Dage tage vi langs Canalen ved Toulouse til Perpignan, og derfra til Barcelona.

Du har vel faaet mit Brev af 28. May? Hvad siger man hos eder om Frankerig og de nye Forandringer? Her hover man dem godt, og troer, at de vil redde Staten; thi Directeurerne vare siden den 18. Fructidor uendelig forhadte.

Hils Rafn og Kone og Ole og Regieringsraaden, *) som ikke skriver etc. Hvad sagde Greven **) om mit Brev? Du kan og fortælle ham, at jeg har samlet en forfærdelig Mængde Planter her, og at jeg har mange Doubletter.

Skriv endelig snart.

Hornemann. 001)